

Рекомендації для закладів вищої освіти та наукових установ щодо внесення змін до інституційних політик з метою легалізації пріоритету «Вдосконалення викладання у вищій освіті»

Питання вдосконалення викладання та професійного розвитку НПП відображено у таких інституційних документах ЗВО:

1. Положення про організацію освітнього процесу
2. Положення про забезпечення якості вищої освіти
3. Положення про підвищення кваліфікації НПП
4. Положення про рейтингування НПП
5. Положення про преміювання
6. Посадова інструкція НПП
7. Довідка при проходженні конкурсу
8. Положення про підрозділ, що забезпечує підвищення кваліфікації НПП
9. Положення про атестацію НПП

1. Положення про організацію освітнього процесу

Додати до переліку *«основних термінів»* положення:

- «Вдосконалення викладання і навчання – один із ключових пріоритетів розбудови / розвитку Європейського простору вищої освіти, що передбачає реалізацію на рівні закладу вищої освіти на системній і безперервній основі політик, процедур, заходів, спрямованих на підвищення якості викладання і навчання із активним залученням у ці процеси студентів, викладачів, управлінського та адміністративного персоналу Університету та інших стейкхолдерів.»

2. Положення про забезпечення якості вищої освіти

Додати до питання *«якість НПП»* положення:

- «Університет несе відповідальність за якість науково-педагогічного персоналу та створення умов для ефективного виконання ним професійної діяльності.
- Університет створює умови та сприяє постійному професійному розвитку НПП, зокрема щодо викладацької компетентності.
- Університет заохочує НПП до вдосконалення викладання і навчання, розбудови сприятливого навчального середовища та навчальної інфраструктури, впровадження інновацій у викладання і навчання, обмін кращими практиками та проведення відповідних досліджень.»

3. Положення про підвищення кваліфікації НПП

Додати «завдання розвитку досконалості викладання НПП»:

- «поширення кращих практик викладання у вищій освіті;
- просування культури досконалості викладання у вищій освіті;
- просування стандартів професійної етики та академічної доброчесності у викладанні в Університеті;
- проведення досліджень з розвитку досконалості викладання НПП.»

4. Положення про рейтингування НПП

Додати до «*видів робіт, що оцінюються*» розділ «Вдосконалення викладання у вищій освіті» та такі індикатори для оцінювання:

- «Проведення досліджень з вдосконалення викладання і навчання у вищій освіті. Участь у міжнародних проєктах з вдосконалення викладання у вищій освіті.
- Підвищення кваліфікації НПП з вдосконалення викладання у вищій освіті.
- Участь у робочих та експертних групах МОН, НАЗЯВО, НАК, діяльність яких спрямована на підвищення якості вищої освіти, професійний розвиток НПП та вдосконалення викладання зокрема.
- Розроблення та реалізація навчальних дисциплін для освітніх програм ПК / професійного розвитку НПП з досконалості викладання.
- Участь у колегіальних органах Університету, діяльність яких спрямована на підвищення якості вищої освіти, професійний розвиток НПП та вдосконалення викладання зокрема.»

5. Положення про преміювання

Додати до переліку «показники преміювання» положення:

- ▶ «Якість викладання навчальних дисциплін.
- ▶ Підвищення кваліфікації НПП з вдосконалення викладання у вищій освіті.
- ▶ Участь у робочих та експертних групах МОН, НАЗЯВО, НАК, діяльність яких спрямована на підвищення якості вищої освіти, професійний розвиток НПП та вдосконалення викладання зокрема.
- ▶ Розроблення та реалізація навчальних дисциплін для освітніх програм ПК / професійного розвитку НПП з досконалої викладання.
- ▶ Участь у колегіальних органах Університету, діяльність яких спрямована на підвищення якості вищої освіти, професійний розвиток НПП та вдосконалення викладання зокрема.»

6. Посадова інструкція НПП

Передбачити наявність положень:

- ▶ «Завдання щодо постійного підвищення свого професійного рівня та розвитку досконалості викладання.
- ▶ Право на підвищення кваліфікації / професійного розвитку задля підвищення ефективності виконання професійної діяльності та вдосконалення викладання зокрема.
- ▶ Відповідальність за підвищення професійного рівня та розвиток досконалості викладання.»

6. Посадова інструкція НПП

Положення про підрозділ, що забезпечує підвищення кваліфікації НПП :

- ▶ Положення про Центр досконалості викладання Університету (далі – Положення) регламентує загальні юридичні, економічні та управлінські засади функціонування Центру досконалості викладання (далі – Центр).
- ▶ Центр — це профільний структурний підрозділ Університету, що забезпечує, організовує та координує підвищення кваліфікації / професійний розвиток НПП Університету

6. Посадова інструкція НПП

Основні напрями діяльності Центру:

- ▶ організаційна діяльність, моніторинг і підтримка ПК / професійного розвитку НПП Університету;
- ▶ розроблення та реалізація освітніх програм ПК / професійного розвитку НПП, спрямованих на вдосконалення викладання у вищій освіті;
- ▶ організація та участь у міжнародних, всеукраїнських та локальних заходах, спрямованих на вдосконалення викладання у вищій освіті;
- ▶ організація та координація досліджень з вдосконалення викладання у вищій освіті;
- ▶ партнерство та співпраця у сфері досконалості викладання.

6. Посадова інструкція НПП

Завдання Центру:

- просування культури досконалості викладання у вищій освіті;
- поширення кращих практик викладання та професійного розвитку викладачів;
- розвиток викладацької компетентності НПП;
- просування стандартів професійної етики у викладанні;
- створення інституційної підтримки професійного розвитку викладачів;
- розвиток академічного партнерства з розвитку досконалості викладання

6. Посадова інструкція НПП

Центр відповідно до основних напрямів і завдань виконує такі функції:

Здійснює організаційно-координаційну діяльність:

- розроблення та реалізація стратегії вдосконалення викладання у вищій освіті;
- оцінювання потреби у розвитку викладацької компетентності НПП;
- оцінювання ефективності ПК / професійного розвитку НПП;
- організація співпраці із ЗВО, державними органами, органами місцевого самоврядування, іншими організаціями щодо створення регіональних мереж і партнерств з розвитку досконалості викладання;

6. Посадова інструкція НПП

Центр відповідно до основних напрямів і завдань виконує такі функції:

Здійснює освітню, дослідницьку та методичну діяльність:

- розроблення та реалізація освітніх програм ПК / професійного розвитку НПП з досконалості викладання;
- організація, проведення та координація досліджень з вдосконалення викладання у вищій освіті.;
- вивчення та впровадження в освітній процес інноваційних технологій викладання і навчання;
- вивчення та поширення провідного досвіду з вдосконалення викладання і навчання у вищій освіті

6. Посадова інструкція НПП

Центр відповідно до основних напрямів і завдань виконує такі функції:

Здійснює міжнародну діяльність:

- ▶ ініціювання та участь у міжнародних проєктах з вдосконалення викладання у вищій освіті;
- ▶ організація та участь у міжнародних заходах (конференції, форуми, семінари тощо) з вдосконалення викладання у вищій освіті;
- ▶ взаємодія із зарубіжними партнерами (ЗВО, наукові установи, ГО тощо), які зацікавлені у співпраці щодо розвитку досконалості викладання;
- ▶ створення мереж і партнерств з розвитку досконалості викладання.

9. Положення про атестацію НПП

Положення визначає порядок проведення атестації наукових працівників Наукової установи, що повністю або частково фінансуються за рахунок державного бюджету.

Рекомендації:

- Додати у розділ «Викладацька діяльність» критерій / індикатор: «Оцінка якості викладання з боку аспірантів, науково-педагогічних працівників ЗВО і наукових працівників наукових установ (учасників програм підвищення кваліфікації / професійного розвитку)
- Додати у розділ «Підвищення кваліфікації, мобільність» критерій / індикатор: «Кількість кредитів ЄКТС, отриманих у результаті проходження підвищення кваліфікації НПП за останні 5 років».

9. Положення про атестацію НПП

- ▶ Наукові працівники Наукової установи, які беруть участь в освітньому процесі реалізації освітніх програм вищої освіти, зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію в обсязі не менше шести кредитів ЄКТС протягом п'яти років. Метою підвищення кваліфікації є професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі вищої освіти та забезпечення якості вищої освіти.
- ▶ Основними видами підвищення кваліфікації є навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо; стажування.
- ▶ Наукові працівники щорічно подають до науково-організаційного відділу Наукової установи інформацію та копії сертифікатів про проходження різних видів підвищення кваліфікації.

Рекомендації розроблені авторським колективом у складі:

- *Інститут вищої освіти НАПН України: С. Калашнікова, Н. Шофолова*
- *Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана: С. Цимбалюк*
- *Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка: В. Фазан, Д. Лобода, Т. Луньова, І. Когут*